

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΡΩΜΟΥΝΙΑΣ ΕΝ ΤΩ ΓΡΑΦΕΙΩ ΤΗΣ

καίου αὐτοῦ στηριζόμενον βασιλεία Χάκον, ὅστις δυνάμει τῆς «βασιλικῆς ιδέας» νὰ συναγάγῃ τὸ νορβηγικὸν ἔθνος εἰς ἓν, ἐμμένει ἀμετάτρεπτος ἐν τῇ ἑαυτοῦ πορείᾳ — τοῦτον, λέγω, ἀντιθέσας εἰς τὸν πάντοτε πρὸς ἑαυτὸν δυσπιστοῦντα δοῦκα Σκοῦλεν, διέγραψε δύο μεθ' ὑψίστης ψυχολογικῆς λεπτότητος ἐπεξεργασμένας εἰκόνας, αἱ ὁποῖαι, διὰ τῆς πρὸς ἀλλήλας ἀντιθέσεώς των, ἀκαταμάχητον ἐμποιοῦσι ποιητικὸν θέλητρον. Ἀλλὰ καὶ τὰ δευτερεύοντα τοῦ δράματος πρόσωπα, προσφυῶς διαγεγραμμένα, συνεισφέρουσι τὸ καλὸν ἑαυτὰ πρὸς τὴν τελείωσιν τῆς πρὸ ἡμῶν ἐξελισσομένης μεγαλοπρεποῦς εἰκόνης.

Ἦδη ὅμως πρὶν ἢ δημοσιεῖσθαι τὸ δράμα τοῦτο εἶχεν εἰσέλθει ὁ Ἴβсен διὰ τῆς «Κωμωδίας τοῦ Ἐρωτος» εἰς νέαν χώραν, τὴν τοῦ φιλοσοφούντος σατυρικοῦ δράματος, ἐν ᾧ ἡ μεγαλοφυΐα του φαίνεται τὰ μάλιστα ἡδέως διατρέχουσα, καὶ ἐν ᾧ μετὰ δηκτικῶν σκωμμάτων, συγχρόνως ὁμως μετὰ τῆς βαθυτάτης σπουδαιότητος ἐλέγχει τὰ

κοινωνικὰ ζητήματα τοῦ ἐνεστώτος. Τὴν κεντρικὴν ιδέαν τοῦ δράματος τούτου ἀποτελεῖ ὁ θεσμὸς τοῦ συνοικισίου ἀπὸ τοῦ ὁποίου, καθὼς συνάπτεται σήμερον, ἐλλεῖπει ἡ ἐλευθερία, ὁ ἔρωσ καὶ ἡ εὐτυχία. Ἀμειλίκτως δὲ καυτηριάζει ὁ Ἴβсен ἐν ταῖς σκηναῖς αὐτοῦ τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ὑποχρεωτικὴν προσποίησιν ἀγαθῶν ἄλλως ἀνθρώπων, οἵτινες, ὑποκύψαντες ἀπαξ εἰς τὸν ζυγὸν τοῦ κατ' ἔθος γάμου, ὑποκρίνονται κατόπιν εὐτυχίαν, ἣν ἀπέβαλον ἤδη καλὴ ἦν στιγμὴν ἐπώλουν τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν εἰς τὸ συμφέρον.

«Ψεύδονται κατ' ἑαυτῶν καὶ ψεύδονται πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους» τὸ δὲ ψεῦδος αὐτῶν περιφέρεται ἀνὰ τὰς ὁδοὺς, χωρὶς τις νὰ τὸ μέμφεται. Εἶνε ναυαγοί, καὶ ὅμως φαίνονται πρὸς ἑαυτοὺς ὡς Κροῖσοι ἐν τῇ εὐτυχίᾳ. Ἐξώρισαν ἑαυτοὺς τοῦ Παραδείσου — ἐβυθίσθησαν μέχρι τῶν ὧτων ἐν τῷ τοῦ θειαρίου τῆς Κολάσεως, καὶ ὅμως ἕκαστος ἀσμένως αὐτοκαλεῖται ἱππότης τῆς Ἐδὲμ καὶ δὲν ἀφίνει τὸ μειδιάματ' αὐτοῦ ἀπὸ τὰ χεῖλη.